

MA [sem-I] NEP Jan-2025

(Time: 2 Hours)

(Total Marks: 50)

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B.
1. All questions are compulsory.
  2. Each question carries 10 marks.
  3. Draw neat diagrams wherever necessary.

Q.1. Answer Any One of the following questions. (10)

- A. Explain the Features of the Indian economy.
- B. Discuss various Government Measures to reduce Poverty in India.

Q.2. Answer Any One of the following questions. (10)

- A. Discuss the Conventional and Non-conventional Energy Development in India.
- B. Explain the concept and measurement of Human Development.

Q.3. Answer Any One of the following questions. (10)

- A. Write the Role and Problems of Public Sector Industries.
- B. Explain the causes of Industrial Sickness in India.

Q.4. Answer Any One of the following questions. (10)

- A. Explain the Land Reforms in India.
- B. Write the Government of India's Agricultural Finance Policy.

Q.5. Write explanatory notes. (Any Two) (10)

- A. Demographic Features of the Indian Economy
- B. Social Infrastructural Development in India
- C. Importance of Small-Scale Industries in India
- D. Policies for Sustainable Agriculture

मराठी रूपांतर

वेळ: २ तास

एकूण गुण: ५०

सूचना: कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.

१. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२. प्रत्येक प्रश्नाला १० गुण आहेत.

३. आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.

प्र. १. कोणताही एक प्रश्न सोडवा.

(१०)

अ. भारतीय अर्थव्यवस्थेची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

ब. भारतातील दारिद्र्य कमी करण्यासाठी सरकारने केलेल्या उपायांवर चर्चा करा.

प्र. २. कोणताही एक प्रश्न सोडवा.

(१०)

अ. भारतातील पारंपारिक आणि अपारंपरिक ऊर्जा विकासावर चर्चा करा.

ब. मानवी विकासाची संकल्पना आणि मोजमाप स्पष्ट करा.

प्र. ३. कोणताही एक प्रश्न सोडवा.

(१०)

अ. सार्वजनिक क्षेत्रातील उद्योगांची भूमिका आणि समस्या लिहा.

ब. भारतातील औद्योगिक आजाराची कारणे स्पष्ट करा.

प्र. ४. कोणताही एक प्रश्न सोडवा.

(१०)

अ. भारतातील जमीन सुधारणा स्पष्ट करा.

ब. सरकारचे कृषी वित्त धोरण लिहा.

प्र. ५. स्पष्टीकरणात्मक टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

(१०)

अ. भारतीय अर्थव्यवस्थेची लोकसंख्याशास्त्रीय वैशिष्ट्ये

ब. भारतातील सामाजिक पायाभूत विकास

क. भारतातील लघु उद्योगांचे महत्त्व.

ड. शाश्वत शेतीसाठी धोरणे